

XXXII. évfolyam

36.-ik szám

Egyes szám ára

10 fillér

Negyedévre 1-20 P.

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelenik
szombatonKüldetéseket
felvesz
a kiadóhivatalTelefonszám
10.

A képviselőtestület megszavazta az 1930. évi költségvetést.

A támadások pergőtüzében a közművek vezetősége. — 24 városatyá szavazta meg a költségvetést. — Pótlékot kapnak a tisztviselők és a polgármester helyettes.

74 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ -ra emelték a pótdadót.

Sátoraljújhely képviselőtestülete csütörtökön délután közgyűlést tartott, melynek tárgysorán több fontos tárgy, elsősorban az 1930. évi költségvetés szerepelt.

A közgyűlésre rányomta bélyegét a kánikula: mikor a polgármester megnyitotta mindössze 22 városatyá volt jelen és csak lassan-lassan szalíngóztak befelé, de számuk sohasem haladta túl a 40-et. Pedig előre látható volt, hogy a közgyűlés nem lesz csendes folyású. Már előre tudni lehetett, hogy a költségvetésnek az üzemekre vonatkozó részét erős kritika tárgyává fogják tenni. De az erről szóló hírek sem tudtak előcsalogatni 100 városatyát, akik távollétükkel tüntettek a költségvetés ellen.

A távollévők mentésére szolgáljon, hogy a megjelentek sem maradtak sokáig. Mikor közeledett a szavazás ideje, egyenként elszállingóztak úgy, hogy

a pótdadónak 2%-kal való felemelését összesen 15 városatyá szavazta meg.

*

A képviselőtestület üléséről beszámolólt írni nagyon nehéz. E lap négy oldala kevés volna visszaadni mindazt a sok panaszt, és jogos kritikát, mely a közgyűlésen elhangzott. Mert bajok, nagy bajok vannak Ujhely háztartása körül. A költségvetés keretei szűkek, és bajos még csak elképzelni is, hogy hogyan fog e szűk keretek között zavartalanul működni a közigazgatás. Es e szegényes keretek közt mozgó költségvetés is 74 $\frac{1}{2}$ %-os pótdadót

kíván meg, melyet a város lakossága elviselni nem képes.

*

A belügyminiszter leiratát, melyben az 1929. évi költségvetést teszi súlyos bírálat tárgyává teljes terjedelmében felolvasták. A leirathoz Domján Elek szövelt hozzá, aki minden adófizető polgár szívéből jövően mondogta el panaszainak, mutatott rá arra, hogy a nagy pótdadót elsősorban a városra áthárított megyei és állami terhek okozzák. Annál furcsábban hatott tehát, hogy kitartott indítványa mellett — a tisztviselők részére személyi pótlék megszavazását indítványozta — melynek elfogadása a pótdadónak 2 százalékkal való emelését okozta.

*

Mindig és minden alkalommal állást foglaltunk a tisztviselők, a tisztviselők megfelelő, emberi megélhetést biztosító javadalmazása érdekében. Am a mostani időt, a mostani költségvetést nem tartjuk szerencsésnek ahhoz, hogy pótlékokat kapjanak. Amikor a pótdadó ilyen magas, amikor az adófizető polgársága háboru előtti jövedelmének tört részét is bizonytalanul keresi meg, akkor meg kell elégedni a tisztviselőnek kevés, de legalább biztos jövedelmével.

*

A polgármester felsorolta mindazon okokat, melynek következménye a pótdadó emelkedése. Mi mindezeket ismertettük már lapunkban. Le kell azonban szögeznünk valamit: a pótdadó emelkedéséhez nagy mérvben hozzájárult az is, hogy az új villanygyár — Patak bekapcsolása után is — 20.000 pengővel kevesebb hozzájárulást fizet a háztartásnak, mint azelőtt.

Ezt elfelejtette említeni a polgármester.

A jövedelmeket kell fokozni, állapította meg dr. Orbán polgármester és meg is jelölte elképzelését: 1. az erdők jövedelmét fogja emelni és ez irányban már tárgyal a földművelésügyi miniszterrel; 2. községi takarékpénztárt létesít.

Az első módot még értjük, a másodikat már nem igen. Eltekintve attól, hogy bank van már itt elég, a bankalapításhoz pénz is kell. Es honnan fogja venni a város a szükséges alaptőkét? Talán függő kölcsön formájában veszi fel ezt a jelentős összeget? — mert más módot nem látunk. Ha ilyen módon mégis megcsinálnak, a kezelést adják át az üzemeknek. Ez legalább stilszerű lesz.

*

Nagyon igaza volt dr. Lichtensteinnek. Minek kellett a pataki csatlakozás létesítését költségvetés nélkül elhatározni? Azt mondták: hogy január 1-ig megépíthessék a vezetékét. Már akkor tudta mindenki — kivéve a közműveket — hogy ez nem lesz lehetséges és most kitűnt, hogy ismét nem a közművek vezetőségének volt igaza. Az építési költségek is szépen megnöttek három hónap alatt: 250-ról 320.000 pengőre. Ez is azt bizonyítja, hogy a költségvetést be kellett volna terjeszteni.

*

A polgármester válaszolt dr. Lichtensteinnek és azt állította: a megyegyűlésen megmondotta már, hogy az építési költségek tesznek ki 250.000 pengőt és ehhez jön még a Furmint 70.000 pengőre.

Meg kell állapítanunk: a polgármester a megyegyűlésen azt mondta, hogy az összes költségek 250.000 pengőt tesznek ki. Ezt senki

másképp nem érthette — és így értette az alispán is — hogy ebben benne van a Furmintnak fizetendő 70.000 pengő is.

*

Egyébként is baj volt a felvilágosításokkal: mikor Lichtenstein dr. kifogásolta, hogy a 28 éves vízműnél nem tartalékolnak, a polgármester azt válaszolta, hogy nem akarták ezzel is megterhelni a villanyfogyasztókat.

Nem is tudta, hogy véletlenül — mennyire igazat mondott.

*

Felszólalásánál dr. Dubay Istvánt kisé elragadta a heve. De nehéz is hüvösen felidézni a sok félrevezetést, téves adatot, amellyel a képviselőtestületet az utóbbi időben traktálták.

Felsorolt egy csomó adatot: a költségvetés szerint Ujhelyben csökkent a villanyfogyasztás, a személyzeti kiadások a villanygyárnál 50%-kal emelkedtek és ennek pótlására szaporították a közvilágítást, mely jövedelmet nem hoz, fizetést és jutalékot adnak a vágóhidnál, amellyel pedig az üzemi bizottságnak és közműveknek semmi dolga nincs, stb. stb.

Legérdekesebb azonban a konklúziója: tetszolásától itt eredményt nem vár, de nem vár a megynél sem, mely mindent jóváhagy, ellenben fellebbezni fog a belügyminiszter, akitől, mint múlt évi fellebbezése is igazolja, lehet és fog orvoslást kapni.

*

Dr. Grosz Dezső indítványa nagyon okos volt, elfogadással igen erőteljesen demonstráltunk volna az elviselhetetlen terhek ellen. Indítványa az volt, hogy a képviselőtestület ne szavazza meg a költségvetést. A polgármester nem vette

észre, hogy az indítvány elfogadása milyen hatalmas támaszt adott volna neki a felsőbb hatóságok előtt való eljárásainál és kiforszította a költségvetés elfogadását. Pedig első pillanatra látnia kellett volna, hogy a helyzet lényegileg csak annyiba változott volna, hogy a költségvetést az alispán állapítja meg. A városnak akkor is lett volna költségvetése, de hatalmas erővel demonstrálta volna, hogy a kormánynek kötelessége segíteni ezen a szernecsélen, csonka városban.

A demonstráció így elveszett és csak a költségvetés maradt elviselhetetlen terheivel.

A közművek költségvetését nem bírálta Grosz Dezső, ellenben szigorú vizsgálatot vár annak kiderítésére, hogy ki és miért okozta a túllépéseket az építkezéseknél. — Drágának találja a város adóadminisztrációját, a villanygyárra ellenben nem panaszkodik, mondván: „mi vettük meg, mi nyögjük átkát”.

Éles szavakkal ostromozta a polgárság gerinctelenségét. „A függő helyzetben kerített polgárságban — mondotta — nincs gerinc. Nem tudja és nem meri a fejét felemelni. Pedig, ha jut a kormánynek pénze mindenre, úgy kell, hogy jusson e városnak segítségére is. Mit tett a kormány? Semmit! Az óra érkezett, amikor cselekedni kell”.

Mikor pedig indítványa feletti szavazásra került a sor, 24 képviselőtestületi tag volt a teremben. A többi tudott és mert távozni.

Konkrét eseteket sorolt fel dr. Adriányi, mikor a közművek üzletvezetését és az uccák rendezését és tisztaságát tetten és bírálta tárgyává. Grosz Dezső indítványát megtoldta azzal, hogy egy monstre küldöttséget vezessenek a kormányhoz.

Megszavazták a költségvetést, felemelték a pótdadót — ilyen bölcs és taktikus cselekedett után most már vihetik a küldöttséget.

Az üzemnek igazgatója, Geiger főmérnök megadta a szükséges felvilágosításokat. Szerinte a pataki csatlakozást, akármennyibe kerül, meg kell csinálni és így egyáltalán lett volna előzetes költségvetést csinálni. Az építés 120 munkanapot fog igénybe venni a beérkezett ajánlatok szerint, de azért arról beszél, hogy január 1-re fogunk tudni Patakra áramot adni. Pedig 120 munkanap 5 hónap s a költségek még nincsenek megszavazva. Patakon 20—25

százalék fogyasztás-emelkedést vár.

Ellenben egy szóval sem említette, hogy Ujhelyben vizsgálta a villanyfogyasztás a költségvetés szerint.

A polgármester felvilágosításaiban volt néhány érdekes mondat. Mikor például azt mondotta, hogy tanultunk a multból és nem fogjuk házilag készíteni a pataki hálózatot.

Az sem volt utolsó, mikor bejelentette, hogy akart ő már egyszer deputációt vezetni, mégpedig a borközpont érdekeiben. Meghívott értekezletre 36 érdekelte, ezek közül megjelent 4 és a deputációhoz jelentkezett 1. — Ez Ujhely.

Hogy el ne felejtjük: az üzemi bizottság kiküldte Hönsch és Dévai bizottsági tagokat az üzemek személyzeti kiadásainak felülvizsgálatára, mert a napszámok igen drágák, drágábbak, mint az állandó alkalmazottak.

A képviselőtestület tagjai nagyrészt eltávoztak. Grosz Dezső azt kérte tehát, hogy halasszák a szavazást másnapra. A polgármester ragaszkodott az azonnali szavazáshoz és meg is szavazták a költségvetést 15 szóval 9 ellenében, megszavaztak Domján és társai indítványát is és ezzel felemelték a 72^{1/2}%-ról 74^{1/2}%-ra a pótdadót.

Ezután ment minden, mint a karikacsapás.

Felolvasták a főispán végzését, mellyel felfüggeszti állásától Nyeiczkey főjegyzőt. — Megszavazták a Társadalombiztosító részére a Dókus-féle telek megvételét és ezzel hozzájárultak ahhoz, hogy csökkenjen Ujhely amugy is gyenge forgalma. — Ingyen telket adtak a fenyves tisztásán a Turista Egyletnek és három villaépítőnek. — Működési átalányt szavaztak meg, évi 480 pengőt, a mindenkori polgármesterhelyettesnek.

Helyi képviselőt keresünk

kórházak, orvosok, hivatalok, irodák és nyilvános helyiségek látogatására **elsősorban tömegcikkünk** terjesztésére, Könnyű munka. Igen magas jutalék. Csak jó megjelenésű, nagyon szorgalmas urak irjanak **UNIVERSAL**, Budapest, V., Bank-uca 1.

Heti **100 pengő** biztos keresetre lakhelyén kitanítunk férfiakat, nőket, költségek nélkül. Részletes felvilágosítást ad Steiner György Budapest, Szövetség-uca 29.

Jegyzetek egy hét margójára.

A „nyugodt lelkiismeret” rendesen a felelős politikusi nyilatkozatának végakkordja. A betejező közlemény, amivel minden el van intézve. Olyan közlegyintés féle. Ugyan...! beszélhetnek...! az én lelkiismeretem nyugodt...! Hogy véletlenül attól a vállaltól vette a miniszter az ingatlant, amelyek hosszú ideig elnöke volt — Isten ments, hogy gyanusitanánk —, hogy az építető alberletben és jelentékenyen drágábban építette fel a rendőrlakásokat — nem jöhet számításba, mert hiszen az a bizonyos „felelős lelkiismeret,” nyugodt. És aki nyugtalan lenne ennek dacára az izzadó és kinlódó honpolgárok közül — az nézze meg az iratokat, mindenkinek rendelkezésére állanak... Tessék sietni megtekinteni őket!

A névmagyarosításhoz érdem kell. Ez már eleget hallottuk. De mi legyen az az érdem? Öt évi világháború? Sebesülés, esetleg egy végtaggal kevesebb? Hazajövetel existenzia nélkül, és éhezés akkordba? Lakásnélküliség, tüdőbaj, hajszolása — reménytelenül — a kereseti lehetőségeknek? Az üzlet bezárása: mert tovább így nem megy? Arverés siralmas ala-

nyának lenni? Adót izzadni és és adó-vexaturákon keresztül menni? Esetleg veronál, revolver, vagy aszpirin, a Duna, egy két bucsulevél. Így az élet, ugy az élet, így a mult, a szorgalom, az üzlet, ugy a család, a tandíj, az orvos? Ugyan kérem! Ez nem érdem!

Egy érdem van: a protekció. Ezt feltétlen respektálják!

Vármegyei örökös tagság! Valószínűleg az érdemek megjutalmazására készült illetménymentes állás. Lehetőleg természetesen a kormányparti érdemek jönnek tekintetbe. Ez helyes is. Végre is legvalószínűbb ez a pár ember legyen kormányparti a törvényhatóságokban: ingyen... A többi, a többség sok pénzbe fog kerülni. De miért csak főherceg, főpap és nagybirtokos lehet ilyen örökös tag? Másban nem bizik a kormány? Másnak nincsenek érdemei? Kiválasztott többséget, melynek jóvoltából él és virul a kormány? A főherceg, a főpap, a nagybirtokos vagy az egyéb adóalanyok... Az adóalany örüljön, hogy él és örüljön hogy áldozhat Lilafüred stb. oltárára.

Dr. L. A.

Törlik a régi munkásbiztosító járulékokat

Az Országos Társadalombiztosító Intézettel szemben fennálló tartozások rendezése tárgyában kibocsátott 4020/1929. N. M. M. számú rendeletből az alábbiakat közöljük iparosainkkal:

E rendelet 3 irányú rendelkezést tartalmaz: 1. A munkaadóknak a Társadalombiztosító intézettel szemben 1925. január első napját megelőző időre kiírt betegségi biztosítási járulékokból és e járulékok késedelmi pótlékából származó tartozásait *hivatalból* törölni kell. Azonban helyesen teszik iparostársaink, ha figyelemmel kísérik azt, hogy a kerületi pénztár tényleg törli-e a hátralékos járulékokat.

2. A munkaadóknak az 1925. év január 1. napjától 1926. évi december 31. napjáig terjedő időre kiírt betegségi biztosítási járulékokból és ezeknek késedelmi pótlékából eredő tartozásait a *munkaadó kérelmére* kell törölni *50 százalék erejéig*, ha a munkaadó hitelt érdemlően igazolja, hogy

a) a tartozás teljes összegének behajtása üzemének anyagi megrázkódtatását okozná, vagy

b) foglalkozásának folytatását lehetetlenné tenné, vagy lényegesen megnehezítené vagy c) a munkaadónak és család-

Veleményük egyezik abban, hogy

kiadóságban, ízben és előkészítésben

Dr. OETKER-féle

VANILLINCUKORUTÓLÉHETETLEN!

Kérje minden fűszerkereskedésben a most megjelent 148 receptet tartalmazó, színes képekkel illusztrált **Dr. Oetker-féle receptkönyvet** ára 80 fillér

Ha fűszeresnél nincs, forduljon közvetlenül hozzánk: **Dr. Oetker A. gyárhoz**, Budapest, VIII., Conti-uca 25.

jának megélhetését veszélyeztetné.

Nyomatékosan felhívjuk ehez képest iparostársaink figyelmét, hogy amennyiben ilyen tartozásuk van, ennek törlése iránt, a fentiek figyelembe vétele mellett, kellő indokolással ellátott kérvényüket a kerületi pénztárnál legkésőbb ez évi október hó 31. napjáig nyújtják be.

A rendelet harmadik része a kamat amnesztíriával foglalkozik. A munkaadóknak, akik 1928. évi december hó 31. napjáig terjedő időre kirótt betegségi biztosítási járulékból törölni kell, kamatával tartoznak, e járulékok után előírt és még meg nem fizetett késedelmi pótlék tartozását hivatalból törölni kell, ha előbb említett járulékhátralékuk egész összegét 1929. évi december hó 31. napjáig megfizetik.

Iparostársaink tehát kedve-

zően rendezhetik a múlt év végéig a Társadalombiztosítással szemben fennálló tartozásukat.

A rendelet arról is intézkedik, hogy a munkaadóknak folyó évi december 31-ig teljesített fizetéseit első sorban a korábbi évekből fennmaradt betegségi biztosítási járulékból tartozások kiegyenlítésére, — nem pedig kamatok fizetésére — kell fordítani

A folyó év január 1. napjaival kezdődő időre kirótt társadalombiztosítási járuléknak az öregségi és rokkantsági biztosítási járulékra eső részét, valamint a balesetbiztosítási járulékat és a balesetbiztosítási díj javára teljesített fizetéseket azonban eredeti rendeltetésüktől elvonni és a betegségi biztosítási járulékok kiegyenlítésére fordítani nem szabad.

A sátoralvájelyi
Általános Ipari-tisztító
Élműhelye

SÁRKÁNY JÁNOS

gőzre berendezett kelmefestő és vegytisztító műhelye
TOMPA-UCCA 16.

Felvételi üzlete

Molnár István-ucca 5. szám alatti

(Pannónia-úttól épület)

Vállalok: Női- és férfiruhák, selymek, függönyök, butorhuzatok, szőnyegek, fejkendők, kézimunkák stb. vegyi tisztítását, minta után bármily színre való festését.

Gallérok, kézelők tisztítását, gyászruhák festését 24 óra alatt.

HIREK.

— **A női kereskedelmi szaktanfolyamon** a beiratásokat f. hó 6—7—8—9 és 10 én tartják meg. Az összes díj (beiratási-, tandíj és vizsgadíj) együttvéve évi 200 pengő, mely összeg havi részletekben is fizethető. A beiratkozáshoz az utolsó tanévi bizonyítvány és a születési bizonyítvány mutatandó be.

— **A monoki kastélyban gyermekmenhelyet rendez be Budapest.** Budapest székesfőváros már hosszabb idő óta tárgyalásokat folytatott gr. Széchenyi Aladárral, a monoki kastély tulajdonosával, mivel a kastélyba gyermekmenhelyt akar berendezni. A tárgyalások a napokban eredménnyel zárultak. Széchenyi gróf 20 évre átengedte hérmentesen a kastélyt a fővárosnak, mely 80 000 pengő költséggel rövidesen megkezdí renoválását és a menhely céljának megfelelő berendezését.

— **Allandóan esnek a borárok.** A magyar borpiacon a legteljesebb csend uralkodik, ami az árak további csökkenését idézi elő. A belső fogyasztás számára kisebb tételek elkelnek a vidéken,

de a nagykereskedelem várakozó álláspontja minden esetre gyengíti az áralakulást. Ezt ellensúlyozza a gabonaértékesítés könnyebb módja, — amely lehetővé tette azt, hogy a gazdák egy része nem vált meg készleteitől. A kivétel szünetel és mire újabb megindulhat, a külföldi, s délvideki új borok már piacon lesznek és mi csakis az ő irányai mellett versenyezhetünk, ami tudvaleg jóval alacsonyabb a miénkénél. A terméskilátások az utóbbi napok eszései folytán javultak.

SZÉP HÁLÓSOBA

berendezés és elegáns
szalongszalon
olcsón eladó.

Cím: Vértes si könyvkereskedésében.

— **Gyümölcsfacsemeték a fagykárosultaknak.** A téli fagy által a gyümölcsfákban okozott károk pótlására az állami fatelepről kedvezményes áru facsemetéket kért a Gazdasági Egyesület. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a szükségesek mellett átvenni szándékolt gyümölcsfacsemetéket az egyesület köz-

ségenként összeállítva jelentse be. Akik tehát csemetékre gényt tartanak, szükségleteiket szeptember hó 10-ig a Városláza 6. sz. helyiségében jelentsek be.

— **Augusztusban ismét drágult az élet.** Augusztus hónapban ismét drágult az élet és a heti létminimum összege emelkedett. Ezt mutatják Gál Benőnek, a Szakszervezeti Tanács titkárnak adatai, melyek szerint augusztusban 0.34 százalékkal több pénzre volt szükség a háztartás ellátásánál. Az összehasonlítás az előző évi adatokkal, azt mutatja, hogy a múlt év augusztusa óta 346 százalékkal és 1929. január 1. óta 2.27 százalékkal drágult az élet. A háború kezdetével szemben ma az élelmiszereket 49.4 százalékkal fizetjük drágábban, míg általában a drágulás 52.77 százalékos. Ez adatokat figyelembe véve, egy mai pengőnek a békebeli belső vásárló értéke 65.4 fillér.

— **Herman Melville: Dráma a tengeren** (Moby Dick). Regény két kötetben. Angolból fordította: Dr. Braun Soma. Népszava-könyvkereskedés kiadása. Ára 5 pengő. Melville nevét a tizenegy legnagyobb angol irodalomtörténet, aki munkásságával új ösvényeket nyitott a regényirodalomban és könyveivel Jack London, Joseph Conrad és R. L. Stevenson egyesese előfutárja. Leghíresebb műve „Dráma a tengeren”. A Moby Dick, amelyben az ember és a természet örökös harcát egy bálnavadászhajó és egy roppant nagy fizető eposzai küzdelemben ábrázolja. Melville maga is éveket töltött el bálnavadászhajókon és szigorúan a tény állapítja meg, amikor azt írja magáról, hogy a tenger és a bálnavadászhajó volt a középiskolája és egyeteme. Regénye teljesen újszerű és abszolút eredeti, melynek minden sorában a tenger sós szagát érezzük, a viharok tombolását halljuk, de egyben teljesen hű képe a valóságnak és a közvetlen megfigyeléseknek. Regénye azonban nemcsak ez a vonása és szimbolikus alapgonddal teszi. A hajó, amelyen utaztunk, hogy Moby Dickkel megmérkőzzünk, a különös emberek egész sorát vitte földfelé, parancsnoka mániákus elfoglaltságában igazi tengeri medve, tisztjei mind különálló fura egyéniségek és legénység a világ minden tengeren járó népéből összevegyedűt, félfélmát és réteget nem ismerő, elszánt társaság. Hallatlan lendület, a halálra kemény és meg nem torpanó elszántság a regény hőseinek jellemvonása és minden oldalán érdekes eseményt csak változatosabbá teszi ez a keserű és angolász humor, amelynek Melville egyik legnagyobb mestere volt. A „Dráma a tengeren” méltón soraközi Viktor Hugo „Tenger munkásai” című regénye mellé és egyike a világirodalom legeredetibb alkotásának.

— **Herman Melville: Dráma a tengeren** (Moby Dick). Regény két kötetben. Angolból fordította: Dr. Braun Soma. Népszava-könyvkereskedés kiadása. Ára 5 pengő. Melville nevét a tizenegy legnagyobb angol irodalomtörténet, aki munkásságával új ösvényeket nyitott a regényirodalomban és könyveivel Jack London, Joseph Conrad és R. L. Stevenson egyesese előfutárja. Leghíresebb műve „Dráma a tengeren”. A Moby Dick, amelyben az ember és a természet örökös harcát egy bálnavadászhajó és egy roppant nagy fizető eposzai küzdelemben ábrázolja. Melville maga is éveket töltött el bálnavadászhajókon és szigorúan a tény állapítja meg, amikor azt írja magáról, hogy a tenger és a bálnavadászhajó volt a középiskolája és egyeteme. Regénye teljesen újszerű és abszolút eredeti, melynek minden sorában a tenger sós szagát érezzük, a viharok tombolását halljuk, de egyben teljesen hű képe a valóságnak és a közvetlen megfigyeléseknek. Regénye azonban nemcsak ez a vonása és szimbolikus alapgonddal teszi. A hajó, amelyen utaztunk, hogy Moby Dickkel megmérkőzzünk, a különös emberek egész sorát vitte földfelé, parancsnoka mániákus elfoglaltságában igazi tengeri medve, tisztjei mind különálló fura egyéniségek és legénység a világ minden tengeren járó népéből összevegyedűt, félfélmát és réteget nem ismerő, elszánt társaság. Hallatlan lendület, a halálra kemény és meg nem torpanó elszántság a regény hőseinek jellemvonása és minden oldalán érdekes eseményt csak változatosabbá teszi ez a keserű és angolász humor, amelynek Melville egyik legnagyobb mestere volt. A „Dráma a tengeren” méltón soraközi Viktor Hugo „Tenger munkásai” című regénye mellé és egyike a világirodalom legeredetibb alkotásának.

— **Herman Melville: Dráma a tengeren** (Moby Dick). Regény két kötetben. Angolból fordította: Dr. Braun Soma. Népszava-könyvkereskedés kiadása. Ára 5 pengő. Melville nevét a tizenegy legnagyobb angol irodalomtörténet, aki munkásságával új ösvényeket nyitott a regényirodalomban és könyveivel Jack London, Joseph Conrad és R. L. Stevenson egyesese előfutárja. Leghíresebb műve „Dráma a tengeren”. A Moby Dick, amelyben az ember és a természet örökös harcát egy bálnavadászhajó és egy roppant nagy fizető eposzai küzdelemben ábrázolja. Melville maga is éveket töltött el bálnavadászhajókon és szigorúan a tény állapítja meg, amikor azt írja magáról, hogy a tenger és a bálnavadászhajó volt a középiskolája és egyeteme. Regénye teljesen újszerű és abszolút eredeti, melynek minden sorában a tenger sós szagát érezzük, a viharok tombolását halljuk, de egyben teljesen hű képe a valóságnak és a közvetlen megfigyeléseknek. Regénye azonban nemcsak ez a vonása és szimbolikus alapgonddal teszi. A hajó, amelyen utaztunk, hogy Moby Dickkel megmérkőzzünk, a különös emberek egész sorát vitte földfelé, parancsnoka mániákus elfoglaltságában igazi tengeri medve, tisztjei mind különálló fura egyéniségek és legénység a világ minden tengeren járó népéből összevegyedűt, félfélmát és réteget nem ismerő, elszánt társaság. Hallatlan lendület, a halálra kemény és meg nem torpanó elszántság a regény hőseinek jellemvonása és minden oldalán érdekes eseményt csak változatosabbá teszi ez a keserű és angolász humor, amelynek Melville egyik legnagyobb mestere volt. A „Dráma a tengeren” méltón soraközi Viktor Hugo „Tenger munkásai” című regénye mellé és egyike a világirodalom legeredetibb alkotásának.

— **A vámörli malmok általában fizetik a forgalmi adót.** A hivatalos lap rendeletet közölt, amely szerint azok a malmok, amelyek kizárólagosan csak vámörliést végeznek, általános forgalmi

— **Idégség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, hágyadság, levertség, főfajomérzések** eseteinél a természetes **Ferenc József** keserűvíz kitűnő háziszor, amely az emésztőszervekből eredő zavarok nagy részét megszünteti s visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a **Ferenc József** viz öreg embereknek is enyhén, kellemesen és megbízhatóan hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

adójukat kötelező kivetésszerű átalányozás alapján róják le. Az adóátalányt az illetékes pénzügyigazgatóság a vármegyei molnárszövetség meghallgatásával, gazdasági évenként pengő értékben állapítja meg.

— **Postautalványforgalom Kanadával.** A kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében a nemzetközi forgalomba előírt feltételek és díjak mellett Kanadával folyó évi szeptember hó 1-től közzsége postautalványforgalom megnyílik. Távirati utalványok nem válthatók, express kézbesítés nem köthető ki, ellenben kilizetési értesítő kérhető. A postautalványokat mindkét irányban angol font sterlinge kell kiállítani. Egy-egy utalvánnyal küldhető legmagasabb összeg 21 font sterling. Írásbeli közleményekre az utalvány szelvénye nem használható.

Bérbeadó

az Andrassy-ucca 44. sz. alatt a félemeleten

4 szoba stb. álló lakás 1929. november 1-ére.

Esetleg az udvarban levő gyümölcsös és konyhakert is bérbevehető 1930. évre.

— **Szülőfajták kiselejtése.** A földművelésügyi miniszter által a szülőfajták kiselejtése céljából a szülőgazdákhoz intézett és a város hirdető tábláin kifüggesztett felhívásra olvasó közönségünk figyelmét felhívjuk.

VAROSI MOZI

Kedden 2 sláger „A budai lány” Egy muzsikusi regénye 8 fejelet. Irta: Vajda Ernő. Főszereplők: Adolphe Menjou és Catharyn Carver. „Postas Frici” Bohózat 7 felv. Főszereplő: Eddie Canton.

Szerdán „Asszony és céda” A helyenként erotikávtól fittőt témát nagyszerűen kihasználja Bancroft, ez a robusztus erőt kihasználó színész, Evelyn Brent nagyon szép.

Csütörtökön 2 sláger „Eljatszott asszony” Dolores Del Rio Ex-super filmje 7 felv. Főszereplők: Don Alvarado, Dolores Del Rio, ennek a temperamentum os, nagyszerű mexikói asszonyunkos játéka tökéletes.

mozdulataiból tűz és erő sugárzik ki. Jelenetek Páris és Biaritzban játszódnak le. A nagyviági élet pompás, ragyogó miliője nagyszerű kerete az izgalmas, lebilincselő esekeményeknek.

Szombaton „Maglya és élet” Egy középkori költő regénye 10 felv. Ebben a darabban két világhírű főszereplő kerül össze, az európai Conrad Veidt és Amerika leghíresebb, legkedveltebb művésze, John Barrimore. A cselekmény a 15-ik században játszódik le, Párisban.

Vasárnap „Az Orleansi szűz” csodálatos élete. A történelem legtünetesebb női alakjának megrendítő drámája. A főszereplő Genevouis urálja az egész filmet, játéka tökéletes, lenyűgöző, elbájoló.

171/29. vh. szám.

Árverési hirdmény.

1200 pengő — f. tőke, ennek 1927. évi január hó 27 napjától járó 12 százalékos kamata és eddig összesen 175 P. 90 f. perköltés erejéig a sátoraljaújhelyi kir. járásbíró Pk. 0082 27. sz. végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1927. évi április hó 11. bíróság le(felül)foglalt és 1870 p-ere becsült ingóságokra az árverést — azon foglaltak követelése erejéig is, akik törvényes zálogjogot nyertek — elrendeltetvén, annak Sátoraljaújhelyben gr. Somogyi Ilona u. 5. sz. alatt leendő megtartására 1929. évi szeptember hó 20 napjának d. e. fel 10 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt lévő butorok legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Az árverési vevő a vételáron felül köteles fizetni a vételi illetéket és forgalmi adót is.
Sátoraljaújhely, 1929. aug. 21.

Gáll, kir. jbirósági vjhajtó.

15/929. vh. szám.

Árverési hirdmény.

880 pengő — fill. tőke, ennek 1927. évi december hó 10 napjától járó 10 százalékos kamata és eddig összesen 204 P. 80 fill. perköltés erejéig a sátoraljaújhelyi kir. járásbíró Pk. 6019/929. sz. végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1929. évi jan hó 2-án bíróság le(felül)foglalt és 1940 pengőre becsült ingóságokra az árverést — azon foglaltak követelése erejéig is, akik törvényes zálogjogot nyertek — elrendeltetvén, annak Rudabányászkán adós lakásán leendő megtartására 1929. évi szeptember hó 28 napjának d. e. 11 óráját tűzöm ki, amikor foglalás alatt lévő lovak, tehének, butorok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adni.

Az árverési vevő a vételáron felül köteles fizetni a vételi illetéket, és forgalmi adót is.
Sátoraljaújhely, 1929. szept. 1.

Gáll, kir. jbirósági vjhajtó.

UJSÁG

folytatásokban közli **KÖBOR TAMÁS** szenzációs cikksorozatát, a **HÁZASSÁG CSÖDJE-T** Kérje az eddig megjelent folytatásokat **Ujság kiadóhivatala** Budapest 62. Postafiók 282.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal,

MOTOROSOK!

Az előrehaladott saisonra **NSU** motor kerékpárjainkat lényeges árendeménnyel árusítjuk. Használja ki ezen kivételes vételi alkalmat

PNEUMATIK ÁRUSÍTÓ R.-T.
Andrássy-ut 27. Telefon Aut. 194—79.

BUDAPEST

legelsőrendű, modern családi szállója az **ESPLANADE SZÁLLODA**
III. Zsigmond-ucca 38. Telefon: Aut. 517—35.
Mérsékelt árak, modern berendezés
központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift
Engedményt kap ön, mint e lap előfizetője a Dunára néző Esplanade nagyszállóban.

1547/929. vh. sz.

Árverési hirdmény.

25 pengő ennek kamata 12 P. 70 f. perköltés erejéig a sauhelyi kir. járásbíró Pk. 9114/929. sz. végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél bíróság lefogalt és 3600 pengőre becsült ingóságokra az árverést rendeltetvén, annak Sátoraljaújhelyben Fő ucca 6. sz. alatt leendő megtartására 1929. évi szeptember hó 10. napjának d. u. 2 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt lévő butorok is el fognak adni.

Amennyiben a követelésre időközben részletfizetés teljesítettett, a fizetett összeg a követelésbe be lesz számítva.

Az árverési vevő a vételáron felül köteles fizetni a vételi illetéket és forgalmi adót is.

Sátoraljaújhely, 1929. aug. 7.

Gáll, jbirósági vjhajtó.

— Az Ojság új száma kiméletesen szanálja a Földhitelbankot, közli az új zsidó lexikon folytatását, a Bibles Rabi anekdotáit, Salomon és Radó veszekedését, a pesti kokottok legújabb tragédiáját és sok-sok kitűnő viccet. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, VI., Ó-ucca 12. szám.

1685/929. vh. sz.

Árverési hirdmény.

429 pengő 56 f. tőke, ennek 1920. évi jan. hó 1. napjától járó 11 százalékos kamata és eddig összesen 118 P. 40 f. perköltés erejéig, a sauhelyi kir. járásbíró Pk. 9645/928. sz. végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1929. évi aug 14-én bíróság lefogalt és 1320 p-ere becsült ingóságokra az árverés — azon foglaltak követelése erejéig is, akik törvényes zálogjogot nyertek — elrendeltet-

vén, annak Sátoraljaújhelyben Wekerle tér 3. szám alatt leendő megtartására 1929. évi szeptember hó 21. napjának d. e. 1/2 11 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt lévő butorok stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben a követelésre időközben részletfizetés teljesítettett, a fizetett összeg a követelésbe be lesz számítva.

Az árverési vevő a vételáron felül köteles fizetni a vételi illetéket és forgalmi adót is.

Sátoraljaújhely, 1929. augusztus 30.

Gáll, jbirósági vjhajtó.

Nem trükk. Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta **szoba árból 20°**

Bőséges izletes házi **étkezési árból 10°**

engedményt kap Ön mint ezen lap előfizetője **BUDAPESTEN a Park-Nagyszállóban VIII., Baross-tér 10.**

Sorsjegy Löw Mihálynál.

114/1929. vh. sz.

Árverési hirdmény.

373 pengő — f. tőke, ennek 1927. évi aug. hó 10. napjától járó 10 százalékos kamata és eddig összesen 102 P. 70 fillér perköltés erejéig a sátoraljaújhelyi kir. járásbíró Pk. 6259/929. számú végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1929. évi január hó 19-én bíróság le(felül)foglalt és 4000 pengőre becsült ingóságokra az árverést — azon foglaltak követelése erejéig is, akik törvényes zálogjogot nyertek — elrendeltetvén, annak Saújhelyben Wekerle tér 6. Kazinezy u. 11 és 22 sz. alatt leendő megtartására 1929. évi szept. hó 24 napjának d. e 10 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt lévő butorok stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben a követelésre időközben részletfizetés teljesítettett, a fizetett összeg a követelésbe be lesz számítva.

Az árverési vevő a vételáron felül fizetni köteles a vételi illetéket és forgalmi adót is.

Sátoraljaújhely, 1929. aug. 29.

Gáll, jbirósági vjhajtó.

Kerékpárt

Budapestről első kézből

kivételesen szeptember végéig hozhatat még reklámáron.

Uj elsőrangú német. **TORPEDO** kontrafékes, erős, strapakerékpár, gumikkal, lámpa, pumpa esengővel, teljesen felszerelve

140.- P. készpénzzért

Cimre **Krausz** 30 éve fennálló ügyeini! nagy raktára Budapest, IV., Veres Pálné-ucca 30.

Páratlan olcsóságú kiváló regénysorozathoz juthat

az UJSÁG minden előfizetője A „Világirodalom Remekai” a legnépszerűbb magyar könyvkiadvány. **BALZAC** művei **DICKENS** művei 58 fillér 68 fillér

Vogue

a világ legelső divatlapja szeptember közepétől Magyarországon is mindenütt kapható német nyelven
Egy szám ára 2 pengő

Az Ujság utazási irodája

Budapest, VII. Erzsébet-körút 43. teljesen díjtalanul ad tanácsokat akár előszóval, akár írásban.

Ha utazni akar

feltétlenül az Ujság Utazási Irodájához forduljon felvilágosítástért. Szakszerű válaszok, gyors és pontos útmutatás.

Papiros

írószer nyomtatvány üzleti könyv **Landesmann Miksa és Társánál**

Sátoraljaújhely, 1929. szept. hó 7. XXXII. évfolyam 36. szám

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **LANCZI ZOLTÁN**

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sátoraljaújhely, Kazinczy-ucca 5. Telefonszám 10.

Nyomatott Landesmann Miksa és Társánál